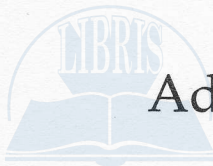

ADRIAN COSTACHE
TRILOGIA
DE LA SF. SAVA

REGELE SPERIETORILOR DE CIORI
~
APOCALIPSA DUPĂ IAN
~
LISTA CU NUME

Adrian Costache

Trilogia de la Sf. Sava

EDITURA
ART

Cuprins

Regele sperietorilor de ciori

Un PROLOG – Parfumul pierdut	9
Partea întâi	27
Partea a doua	63
Partea a treia	100
Epilog... ..	134

Apocalipsa după Ian

(Romanul unui roman neterminat)

Partea întâi	139
Partea a doua	198
Partea a treia	288
Partea a patra	323

Lista cu nume

Prolog	377
Partea întâi	378
Partea a doua	402
Partea a treia	434
Partea a patra	456
Partea a cincea	492
Epilog	505

Regele sperietorilor de ciori

Un PROLOG – Parfumul pierdut

Avea o statură fragilă, cu trupul firav, în ciuda faptului că părea destul de înalt pentru anii lui. Erau de vină poate și pantalonii scurți, suspendați cu bretele, de fapt mai mult croiala pantalonilor care treceau mai bine de-o palmă de genunchi, ca și cum ar fi fost făcuți înainte de război, nu acum. Atârnau pe el mari, agățați cu bretelele de altă culoare, complet nepotrivită – niște bretele exotice ai fi zis! – peste cămașa de diftină, ieșită pe alocuri din pantaloni.

În picioare avea teniși albi, prăfuiți, aduși tocmai din China, dacă te luai după etichetă. Unul dintre șireturi se slăbise și apăruse riscul ca oricând să se împiedice pe neașteptate și să cadă. Își zărise însă șiretul, însoțindu-l ca un pui de șarpe tânăr, albicios, îl privise șovăitor, dar nu se oprise încă, nu făcuse niciun gest de a-l lega la loc. Continuase astfel să meargă, să urce panta ușoară a șoselei, cu soarele deasupra capului, într-o stare cumva leneșă și somnoroasă, sau mai degrabă *pierdut*, absent la ce era în jur, dar preocupat de ceva nevăzut, știut numai de el.

Trecuse de primăria comunală și de fosta clădire a farmaciei pe peretele căreia scria acum – firma o scrisese domnul învățător Alexandru, chiar în săptămâna în care se întorsese din prizonierat, de la ruși – *Biblioteca comunală*. Și apoi pe rândul următor: *comuna... raionul... regiunea...*

Ajunsese în dreptul fântânii când cineva îl scosese din ale lui întrebând:

– Unde te duci, fine Steriade?!...

Tresărise.

– La școală! spusese el, surprins cumva.

— Păi nu înveți după-amiază?! zisese, curioasă, aproape muștrătoare, femeia care sta în mijlocul curții și aștepta poate ca el să-i zică *Săru'mâna, nășică!* după care să meargă mai departe.

— Ba da, după-amiază, *nășică!*... Dar ne-a spus dom'șoara Poiană să venim azi mai devreme ca să facem corul pentru serbare!

Mințea... Știa asta și se înroșise la față. Însă femeia din casa cu obloane de fostă prăvălie nu-i putea vedea nici roșeala din obraz și nici privirea. Părase cumva mulțumită de explicație, curiozitatea ei se oprise aici, căci se mișcase din loc și își văzuse de-ale ei.

Plecaseră cu două ceasuri mai devreme. Cel puțin așa-i arătase ceasornicul cel mare, CFR, pe care tatăl dăduse 25 de lei, cu un an în urmă, atunci când fuseseră cu toții la bâlciul de Sf. Mărie. Acum el se ducea, de fapt, să joace fotbal, *să joace mingea*, cum spuneau ei, cu Zenoviu, Niță și ceilalți, cu care vorbise să vină și ei mai devreme, în curtea cea mare a Tănăsoilor. Acolo era școala. Într-o veche magazie, *naționalizată*, vechea școală căzând la cutremurul din '40. Jocul cu mingea avea pentru toți ceva fascinant în el și frustrant în același timp. Se obișnuiseră cu tot ce însemna *fotbalul*, cu toate îngrădirile jocului, căci trebuiau să fie atenți (și el și ceilalți) să nu lovească mingea prea tare și să sară astfel în grădina cu flori a femeii... Sperau mereu, în secret, ca acea clipă rea să fie amânată, cel puțin pentru ziua aceea, să se amâne momentul în care ei să se oprească din mișcare, cu strigăte inundate de dezamăgire, și să încerce apoi să recupereze mingea. „Du-te după ea, ce mai aștepți!” era îndemnat vinovatul. Dar vinovatul ezita, fiindcă trebuia să sară în grădină... Așa că trebuia să aștepte mai întâi, să vadă unde era femeia, Tănăsoaica, se temeau de gura ei. Se uitau la ferestre, dacă erau închise sau deschise, deși nici semnul acesta nu era întotdeauna lămuritor, căci femeia putea fi acolo, în spatele unui ochi de geam, sau al perdelelor, spionându-i. *Teroarea maturului ca un ochi al lui Dumnezeu însuși care pedepsește!*... Iar dacă era acolo, trebuiau să aștepte până ce ea apărea și avea să se îndure, în ziua aceea, oricum mai târziu, sau a doua zi, să le dea neprețuita minge.

Era sigur că mai devreme sau mai târziu avea să apară! Întruchiparea pedepsei sau a iertării... Pentru Steriade însă se întâmplase de mai multe ori, când el însuși greșise șutând și mingea căzuse în grădină, ca ea să fie întruchiparea răsplatei mai degrabă decât a pedepsei, și asta fiindcă așteptase, avusese răbdare, nu sărise în grădină și nu strivise florile...

Zenoviu și Niță n-aveau însă răbdare! Mai niciodată! Nici când dădeau alții mingea. Se ofereau ei să sară în locul lor. Le plăcea asta. Se aruncau repede peste gardul scund, călcau aiurea, brutal, peste brazde de flori, și aruncau repede mingea afară, dar se întâmplase de câteva ori că femeia-i prinsese – poate pândea, într-adevăr, din spatele ferestrei! – și atunci urechile lor se înroșiseră ca niște mere și cruscuseră pentru o vreme devenind și cumva transparente, în alungirea lor de moment... Dar nu le păsa prea mult, îndurau, ca și cum pentru ei durerea avea alt sens.

Mergea mai departe în același fel, cu capul plecat, făcând dăre în praful șoselei. Era deja cald, aproape vară, sfârșitul școlii se apropia vertiginos. Casele dormeau parcă apărate de streșini grele, protejate astfel de un incendiu universal, cu curțile mari și pustii din care, totuși, răsărea uneori câte o bătaie de aripi, ori o măcăneală stranie, ca și cum o altă ordine, împinsă la margini, se silea să se întoarcă în matca ei firească. Înainta și praful era la fel de gros. În dreptul casei lui *Speriatu* se auzea ca de obicei mașina de cusut, și Steriade se opri o clipă, fără să ridice însă privirea, și desenă cu vârful piciorului ceva indecis în stratul albicios de pământ fin. Apoi porni iar, dar nu pentru multă vreme, căci în dreptul lui *Țâștu* se opri și, apropiindu-se de fântână, dădu drumul găleții să cadă în oglinda apei. Aplecat peste colac, simți deodată răcoarea venind din adâncuri, ca o promisiune... Așteptă așa câteva clipe, după care începu să tragă de lanț și să învârtă roata care se mișca lin, pe un rulment... Găleata apăru și ea după o vreme, odată cu răcoarea apei din adânc... Bău de trei ori, deși nu-i fusese atâtă sete, fusese însă la mijloc o nevoie de ceva și apa răspundea parcă acelei nevoi. Lăsase apoi găleata pe colacul fântânii și pornise mai departe. Nimic nu se schimbă în felul

în care înainta... Doar chipul se ridicase deodată din amorțeala somnolentă a înaintării, atunci când zărise în față silueta unei femei tinere care cobora. Pașii lui se precipitaseră atunci și distanța fu înghițită nerăbdător.

— Bună ziua! întâmpină el pe femeie.

— Bună ziua! răspunsese ea și fusese în vocea amândurora ceva altfel decât un salut anume, ceva care poate le părea amândurora – copilului, sigur! – necunoscut, o taină cumva, frumoasă și fără egal, o bucurie mare.

— Dar unde te duci așa devreme?! întrebuse ea melodios. (Era destul de înaltă, dar mai ales foarte tânără, avea un fel de tinerețe proaspătă, copilărească, pe chipul acela încadrat de părul incredibil de bogat și care cădea în valuri negre, acoperindu-i umerii.)

Băiatul nu răspunse însă la întrebarea ei. Ochii lui îi căutau chipul, în tăcere, în atmosfera încremenită a începutului de vară. Și în clipa aceea de uimire, el n-o auzise, fiindcă o vedea coborând din trăsura cu caii albi ai Cantonului.

— Nu spui nimic?! insistase ea blând.

— Nu! făcu el cumva grav, rigid, fără să-și dea seama.

Atunci ea păru să înțeleagă deodată exact ceea ce băiatul voise să-i spună și nu-i spusese. Se despărți ușor de el, lăsând în urmă ceva care era numai al ei, un fel de chip de aer rămas acolo și care avea poate să-l însoțească pe băiat. El mai șezuse pe loc o vreme, cu capul întors către ea care cobora, ca și cum ar fi vrut să rețină nu doar chipul acela fantomatic al femeii, după care deveni deodată energic, aproape că țipă și se metamorfoză, în mașină și șofer totodată... *Băgă în viteză, demară brusc din loc pe șoseaua pustie. Se auzea doar motorul ambalat în toată puterea lui: Vuuu!... Și din nou: Vuuu! Până ce parcursese distanța ce-l mai despărțea de vârful șoselei, după care mașina o luase la stânga... Aici însă băiatul obosise de alergat. Opri mașina! Coborî și o privi pe îndelete, așa neagră, luxoasă, impunătoare, cum era. Trece foșnind ușor pe lângă biblioteca comunală. „Bună ziua, domnișoara Poiană!” zice el, aflat acolo în mașină, încetinind ușor și scoțând capul pe fereastră. „Bună ziua, domnule inspector!” murmură Ea cu glasul pe care-l are când dă tonul la cântec în orele de ansamblu coral. „Mergi la școală?” zice el deodată*

foarte familiar, dar păstrând totuși distanța... Ea dă doar din cap la această întrebare, pare pierdută, rușinată, și face gestul de a-și aranja părul... Atunci el insistă, o îndeamnă: „Urcă!” „Dar nu e cazul!” murmură ea. Atunci ochii lui insistă, se concentrează asupra chipului domnișoarei învățătoare Poiană care nu-i poate suporta privirea și lasă capul în jos. I-a deschis ușa și așteaptă...

— Bună ziua, căciulă! aude el în aceeași clipă o altă voce.

— Bună ziua! zice fără să vrea.

— „Când stăpânul n-are gură/ Să trăiască cea căciulă!” zice secretarul primăriei, un domn care căzuse parcă tocmai atunci din cer și despre care băiatul știa că nu are decât un singur rinichi... Secretarul trecuse pe lângă el mai departe – se ducea acasă să mănânce de prânz –, iar el continuase să privească în urma bărbatului, de parcă ar fi vrut să înțeleagă cu adevărat (să vadă!...) ce se schimbă în tine când nu ai decât un singur rinichi... Nu se vedea însă niciun semn exterior care să-l lumineze, nici măcar un loc undeva în corpul secretarului din care să lipsească ceva... Pornise atunci mai departe, grăbit deodată, ca și cum și-ar fi amintit de ce plecase cu două ceasuri mai devreme de acasă. Curtea școlii se zări repede, însă era goală, niciun copil nu venise încă să joace fotbal, nici măcar Niță sau Zenoviu...

*

Steriade Emanuel își reazemă piciorul de lemnul care susține banca jos și o leagă de celelalte. Face gestul de a se apleca, dar și-l întrerupe la jumătate, își dă seama că domnul Alexandru l-ar putea vedea și l-ar întreba ce s-a întâmplat. Domnul Alexandru este unul dintre cei trei profesori pe care îi au ei, cei dintr-a cincea, și predă istorie, geografie și educație fizică. Acum se plimbă prin clasă, cu mâinile la spate. Este un bărbat foarte drept, despre care el n-ar putea spune câți ani are. Părul îi este pieptănat cu cărare într-o parte și strălucește de briantină. În buzunarul de la piept al hainei se văd, ca totdeauna, colțurile unei batiste albe.

Steriade își trece și el mâna prin păr, ca și cum ar vrea să-și facă părul aidoma cu al profesorului, dar nu simte nimic

altceva decât vârfurile aspre ale părului tuns foarte scurt și țepos ca la un arici. Pe furiș își udă palma cu limba și încearcă să-și dea părul într-o parte. O clipă are chiar impresia că a reușit, dar n-are oglindă pentru a se convinge.

Domnul Alexandru explică mai departe, acum face ora de geografie... Ba nu, geografia a fost ora trecută, acum le vorbește despre Imperiul Roman, a început ora a patra, e lecție de istorie... Apoi ar trebui să aibă ansamblu coral, dar azi domnișoara Poiană nu va veni la școală ca să repete cu ei din nou: „*Fluturaș, nu mai ai aripioare/ Domnul conte ți le-a retezat/ Fluturaș, nu mai ai aripioare/ Domnul conte ți le-a retezat!*”... Ce plictiseală! Nu se mai sună oare?! Zenoviu, colegul lui de bancă – o bancă are patru locuri –, colegul lui din stânga, Zenoviu, îi face semne cu piciorul. Emanuel se întoarce, Zenoviu vrea să-i spună ceva, dar ochii verzi ai domnului Alexandru se ațintesc din nou asupra lui. Își pune apoi ochelarii și îi cere lui Tilie să arate la hartă Marea Mediterană. Tilie se duce la tablă dar bâjbâie, înecat în culoarea albastră a Oceanului Atlantic... *Ce absurd!* Emanuel nu știe însă acest cuvânt, îl intuiește doar, se uită la hartă și ridică mâna. Domnul Alexandru nu-l vede, e atent mai departe la căutările lui Tilie... Steriade se întoarce atunci spre Zenoviu și-i zice:

„Ce voiai să-mi spui?!”

Zenoviu ridică din umeri, mirat. *Tâmpit!* se gândește Emanuel Steriade și stăruie fracțiuni de secunde asupra chipului celui alt. Fruntea aceuia s-a încruntat, ca de obicei greoi, fără folos. Încearcă să scrie ceva pe maculator, dar scrisul e și acum un chin pentru el. Pătează frecvent foile, varsă cerneala, mănâncă literele cuvintelor, șterge foaia până se rupe, desparte greșit în silabe. Noroc că exercițiile le copiază după el (Steriade!) înainte de a începe lecțiile, sprijinit de gardul grădinii cu flori. Asta când nu joacă fotbal și nu uită să-și facă temele.

„Niță i-a ridicat fusta Anișoarei!” își aduce Zenoviu aminte deodată și vocea a izbucnit c-o intensitate prea mare. Domnul Alexandru a întors capul, fără să audă totuși cuvintele, ci doar zgomotul lor. O clipă s-a făcut liniște. Tilie caută în continuare, uitat parcă la tabla pe suprafața căreia se află harta... Atunci

fata gestionarului, Leni, care a auzit și ea ce a spus Zenoviu, se întoarce spre ei și zice: „Te spun ce-ai zis!” Zenoviu îi arată pumnul. Pe ascuns, firește. Are pumnul foarte mare. Și face cu el mișcări elocvente de amenințare. Leni nu se lasă însă impresionată. Se ridică în picioare și zice tare:

„Domnu' Alexandru, Zenoviu nu mă lasă în pace!”

E o minciună. Zenoviu rămâne încremenit, cu fruntea din nou încruntată, nu știe cum să reacționeze. Leni, în schimb, se întoarce spre el victorioasă și râde pe înfundate.

„N-o mai trage de cozi, Zenoviu!” replică domnul Alexandru, fără să se intereseze despre ce e vorba. Pare convins că nu poate fi decât un singur motiv de reclamație... Acum, Zenoviu vrea să se ridice în picioare și să protesteze, dar domnul Alexandru îi face semn să stea jos, îi spune să stea jos și adaugă: „Gata, liniște! Să vedem acum care sunt granițele acestui imperiu unic în istorie. De ce s-a spus oare că Marea Mediterană a devenit un lac?”

În clasă e liniște ca și cum toți ar fi în căutarea răspunsului... Dar pe Zenoviu nu-l interesează ce-i cu Marea Mediterană și nici cu lacurile lumii acesteia, reale sau imagine. O trage de cozi pe Leni ca s-o pedepsească. „Auu!...” țipă ușor fata, fără să mai adauge ceva și fără să se mai ridice în picioare și să-i mai spună domnului profesor ce s-a întâmplat, care, oricum, pare a fi prea prins de explicația lui. Gesticulează, își pune și își scoate ochelarii cu ramă groasă din abanos, povestindu-le câte ceva despre taina marilor imperii. Între timp, Emanuel, atent la spusele profesorului, e prins și el deodată de jocul acela al tragerii de cozi și repetă gestul lui Zenoviu. Leni îl surprinde însă și se înroșește: „Și tu, Steriade?!” zice ea.

Profesorul îi mai pune o întrebare lui Tilie care a fost „uitat” acolo la tablă, dar Tilie nu știe să răspundă. Între timp Zenoviu și-a adus aminte din nou de acel lucru nou, extraordinar, întâmplat în pauza trecută. Ochii îi strălucesc greu, și spune iar: „Niță i-a ridicat fusta Anișoarei!”. „De unde știi?!” întreabă în șoaptă Emanuel. „Am văzut eu!” face Zenoviu victorios.

Pauză din nou. Domnul Alexandru s-a oprit o clipă, după care încheie explicația. Nimeni nu mai zice nimic, ca și cum

toți copiii, optsprezece câți sunt, ar fi iar atenți la lecție, în timp ce Steriade se uită acum pe fereastră. Ceva s-a încordat în el parcă. O a doua șiră a spinării?! Și din nou pauză... O caută cu ochii pe Anișoara care stă pe șirul celălalt de bănci. Are chipul aplecat asupra cărții, urmărește harnică harta din manual, așa cum le-a cerut domnul Alexandru să facă ei acum, în final. Șade cu ochii foarte apropiați de pagina cărții, iar una din cozi a venit în față și pare că citește și ea... Atunci Emanuel se întoarce el însuși asupra cărții, dar nu vede rândurile. O zărește în schimb pe Anișoara, trecând pe lângă poarta lor, și apoi pe el, grăbit deodată în urma ei. „Pe unde te duci cu vitele?!“ o întreabă. „Prin Tușoreanca!“ zice fata. „Și pădurarul?!“ vrea Emanuel să știe. „Le țin pe marginea pădurii!“ spune ea. Aș merge și eu! îi zice. Dar ea tace, nu spune nimic!

I-a plăcut ideea de a merge și el pe la marginea pădurii, pe unde e pământul nimănui, granița dintre lumi... E ceva nou, necunoscut în ce face Anișoara și de aceea ar vrea să meargă și el. Mama însă spune tuturor despre el că este *un timid. Un timid e cel care n-are curaj*, a aflat el de foarte curând. Acum însă i se pare că amândoi – el și Anișoara – coboară din nou pe Malul Alb, în drum spre Tușoreanca... Pașii lor sună ca și cum ar călca peste un pod. Se zice că odinioară acolo sub rocile acelea albe, cretoase, au fost pivnițe în care buncii lor țineau vinul până toamna târziu. Pe atunci nimeni nu fura!... Când era oare asta?!

Sunt acum în pădure... Anișoara, despre care mai toți știu că-i o fată băiețoasă, îi cere s-o ajute să urce în copac să rupă frunză la capre. Frunză de ulm și frasin pentru ca astfel caprele lor să dea mai mult lapte în seara aceea. Sau în dimineața următoare! Se face la început *punte* pentru ea, după care mîinile lui devin trepte, fata e foarte ușoară și e foarte grea în același timp. Ajunge apoi cu picioarele pe umerii lui, iar el ridică involuntar capul pentru a vedea dacă ea ajunge la prima creangă. Picioarele ei albe și lungi îi umplu deodată ochii. „Tu nu te uita în sus!“ spune ea foarte firesc... Lasă capul în jos și o întreabă: „Poți să te apuci?!“. „Da!“ spune fata.

Se depărtează de tulpină. Ea e acum undeva sus, abia o zărește printre crengi, se poate uita. *Cenzura a dispărut!* Căci e

mereu o cenzură în jur. Care vine din propriul gând și din propriul chip și din cuvintele celor mari și din taina care nu trebuie dezvelită... E un ochi magic undeva, deasupra – atârână ca o privire care-l arde și ca un glas care spune ce trebuie și ce nu trebuie, ce se cuvine și ce nu...

„De câte ori ai citit lecția până acum, Emanuel?!“ întreabă pe neașteptate domnul Alexandru.

„De două ori!“ minte el, repede, și ochii-i clipesc, iar obrajii i se aprind. Domnul Alexandru își uită un timp privirea asupra lui, iar asta-i foarte greu de suportat, privește înspre banca în care stă Steriade și parcă uită să facă altceva. În sfârșit, întoarce capul încet și-l lasă în pace:

„Bine, stai jos!“ zice, ca și cum l-ar fi crezut. Dar nu l-a crezut, și Steriade bănuiește acest lucru și se teme de ceea ce ar putea urma, de *ochiul acela*,... de *vocea aceea*, de *privirea aceea*... Se apucă și citește o dată lecția și o și înțelege, iar acum se simte mai bine... Ridică ochii și vede pe geam vârful necules al cireșului. Fructele sunt aproape putrede. Sunt cireșele la care nimeni nu ajunge în niciun an!... Misterioasele cireșe! Forma roșie a interdicției! *Dumnezeul mărunț și tainic!*

*

„Salut, mă!“ zisese Zenoviu, la plecare.

„Salut!“ răspunsese el. Ieșiseră cu toții afară, înhămați cu ghiozdanele lor mari.

Dar Zenoviu se răzgândise, nu plecase încă. Lovise cu piciorul poarta care se închisese brusc în nasul fetelor din clasa lor. Apucase apoi cu mâna clanța și o ținuse strâns. Fetele, de partea cealaltă, încă în curtea școlii, încercaseră să deschidă, dar forțele nu erau egale...

„Zenoviu, deschide poarta!“ făcuse Anișoara.

„Ce dați?!“ întrebase Zenoviu.

„Te spunem lui domnu' Alexandru!“

„Și?!“ făcuse Zenoviu.

„O să te bată! zisese fata. O să te bată rău! Știi că bate rău!“

„Te-a bătut și ieri!“, amintise o altă fată înaltă, slăbuță.

„Tu să taci, *Ofticoaso!*“ replicase Zenoviu.